

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2016. július 31.
(vasárnap)

Horváth Géza

ÖTSZAVAS IMÁDSÁG

Énekek: 180; 458; 223,1; 442,1-5; 630,3-4

Lekció: Lukács 18,9-14

Alapige: Lukács 18,13

A vámszedő pedig távol állva, még szemét sem akarta az égre emelni, hanem a mellét verve így szólt: Isten, légy irgalmas nékem, bűnösnek.

Imádkozzunk!

Mennyei Édesatyánk, azt énekeltük az előbb, hogy a töredelmes szívet szereted és az engedelmes lelket nem veted meg.

Te látod, hogyan jöttünk ide téged magasztalni és dicsérni, mennyire töredelmes a szívünk, mennyire összetört, vagy pedig mennyire tartjuk magunkat jónak, igaznak, olyan embernek, aki cselekszi azt, amit te akarsz, akiben nincs hiba, vagy aki másoknál jobb, és gondolkozunk úgy, ahogy a példázatbeli farizeus is gondolkozott.

Köszönjük, hogy azért dicsérhetünk téged, hogy egyáltalán jöhetünk a te színed elé. Segíts megértenünk, hogy nem természetes, hogy a bűnös ember, a bűntelen, a tiszta, a szent, az igaz Isten előtt megállhat, vele közösségben lehet. Segíts megértenünk, hogy mindez csak Jézus Krisztusért lehetséges, aki a bűn miatti harag tüzét megoltotta, annak erejét elvette, golgotai kereszthalálával utat nyitott nekünk a te hatalmas, isteni színed elé.

Megvalljuk, Urunk, hogy te vagy az élő Isten, te vagy az egyedüli Isten. Nincs rajtad kívül szabadító. Megvalljuk, hogy te teremtettél mindent. A te akaratodból lettek mindenek. Megvalljuk, hogy te tartod fenn ezt a világot, te viselsz gondot a legapróbb dolgokra is, és te irányítod a legnagyobb, legfontosabb tényezőket is.

Magasztalunk, Urunk, hogy te vagy az oka, szerzője a mi életünknek is. Ezért nem hiábavaló a létünk ezen a földön. Segíts megértenünk azonban azt, hogy mi a te terved és célod életünkkel.

Kérünk, tisztíts meg teljesen bennünket. Engedd, hogy szentséged közelében úgy legyünk, mint akiket Jézus Krisztusnak a vére megtisztított minden bűntől.

Kérünk, légy közöttünk, és hadd örvendezhessünk a te jelenlétedben.

Ámen.

Igehirdetés

Tulajdonképpen ebből a példázatból csak ezt az ötszavas imádságot kellett volna kiemelni és felolvasnom, amit a vámszedő mondott a templomban: Isten, légy irgalmas nékem, bűnösnek.

Nézzük azonban ennek a jézusi példázatnak az üzenetét, mondanivalóját. Azzal kezdődik ez a példázat, hogy Jézus Krisztus azt mondja: két ember ment fel a templomba imádkozni. Rögtön megakadunk itt (nem tudom, hogy ti megakadtok-e), hogy miért csak két ember ment fel a templomba imádkozni.

A jeruzsálemi templomba sokan mentek. Sok ember sereglett össze az előírás szerint azért, hogy felmenjen a templomba. Jöttek a jeruzsálemiek, jöttek a környékbeli, jöttek az egész vidékről azért, hogy bemutassák az áldozatot, hogy felmenjenek a templomba. Különböző emberek voltak ezek. Biztos, hogy volt köztük anyagilag jobban eleresztett, meg kevésbé eleresztett emberek. Biztos, hogy voltak közöttük tanultabb emberek, vagy kevésbé műveltek. Voltak köztük fiatalok, gyermekek is, hiszen tudjuk, hogy Jézust is tizenkét éves korában felvitték a templomba, voltak öregek, férfiak, nők. Sokféle ember volt, mégis Jézus azt mondja: két ember ment fel a templomba imádkozni.

Ebben a történetben is meglátjuk, hogy más a mi emberi értékítéletünk, és más Jézusé. Majd látjuk a történetből, a példázatból, hogy mennyire igaz ez. Mi sokféle embert látunk, akik felmennek a templomba. Lehet, hogy meg is van róluk a véleményünk, de Jézus Krisztus csak két embert, vagy így mondom: kétféle embert látott.

Olyan érdekes, mert a Szentírásban ez a kettő szeparációs szám. Nem is tudom felsorolni azokat az igéket, időnk sincs rá, hogy itt felsoroljuk, amikor azzal találkozunk: kettő. Két ember örül a malomban: az egyik felvétetik, a másik otthagytatik. Ketten lesznek a mezőn: az egyik felvétetik, a másik otthagytatik. A király két kezéhez állítja az embereket: jobb meg bal keze felé. Sorolhatnám tovább, Jézus Krisztus azonban azt mondja, hogy ez a kétféle ember. Érdekes, hogy Jézus nem is azzal foglalkozik, hogyan mentek fel a templomba, hanem azzal, hogyan mentek el a templomból. Nem abban volt a különbség, hogy miért jöttek a templomba, mert mindkettő imádkozni jött. A különbség tudjátok, hol van? Ahogy elmennek a templomból.

Jézus azt mondja: az egyik megigazulva ment alá, a másik nem. Ebben van a különbség. Az egyik megigazulva ment alá. Nem az volt a lényeg, hogyan jöttek, nem az volt a lényeg, miért jöttek, hanem az volt a lényeg, hogyan mentek el a templomból.

Ezért nézzük meg, hogy tulajdonképpen ennek a példázatnak melyek a legfontosabb üzenetei számunkra?

Szeretném, ha azt látnánk, hogy ez a példázat nem arról beszél, hogy milyen volt a farizeus és milyen volt a vámszedő. Ez nekünk első ránézésre tűnik így. Ha ezt halljuk: farizeus, akkor tudjuk, hogy kik voltak ők, tudjuk, mit csináltak, tudjuk, hogyan próbáltak élni, mi volt a mentalitásuk, a lelki beállítottságuk. Ha meg azt halljuk: vámszedő, akkor megint tudjuk, hogy mi volt a foglalkozása, tudjuk, hogy behódolt a rómaiaknak, megvette az állást, aztán annyit kért az emberektől, amennyit nem szégyellt. — Rögtön tudunk sok mindent róluk.

Ez a történet mégsem róluk szól. Ez a példázat mégsem a vámszedőről szól, és mégsem a farizeusról. Azért, mert a Biblia nem az emberről szól. Ez a példázat Istenről szól. Mert a Szentírás nem antropocentrikus könyv, hanem egy teocentrikus könyv. Istenről beszél.

Ezért ebben a történetben azt fogjuk vizsgálni, hogy mit tudunk meg Istenről. Ebben az ötszavas imádságban nagyon szépen benne van, hogy Istenről mit tudunk meg. Majd ezeket fogjuk sorba venni.

Amikor ez a két ember megszólal a templomban és imádkozik, kiderül milyen Isten-képük van ezeknek az embereknek. Ahogy öregszem, egyre inkább meggyőződéseim, hogy ez lényeges és döntő dolog, azaz elsődleges dolog, hogy az embernek milyen Isten-képe van? Milyen Isten-képe lehet az embernek?

Ez a példázat ezt is elmondja, csak a sorok között elrejtve van, hogy milyen Isten-képe lehet az embernek? A legtöbb embernek milyen Isten-képe van? Olyan, amelyet ő gyárt magának. A legtöbb embernek olyan Isten-képe van, akit ő gyárt magának, elképzel magának a saját maga emberi gondolatai szerint. Rávetíti a saját maga elképzeléseit egy Isten-képre, és azt hiszi, hogy ismeri az Istent.

A legfontosabb, hogy tisztában legyünk ezzel, hogy ki a mi Istenünk. Aztán látni fogjuk, hogy milyen a mi Istenünk. Ez az ötszavas imádság erről beszél: Isten, légy irgalmas nékem, bűnösnek! Erről beszél, hogy ennek a vámszedőnek milyen az Isten-képe, és arról beszél, hogy ennek a vámszedőnek milyen az Istene. Milyen Isten az, aki előtt ő megállhat?

Két ember ment fel a templomba imádkozni, de az egyik a templomba ment, a másik meg istentiszteletre ment. Ezért ne essünk hasra, mert vannak olyan vidékek, ahol azt mondják: az tért meg, aki bejött a templomba. Aki bejött a templomba, az már megtért. Két ember ment fel a templomba imádkozni. Egyik a templomba megy, a másik meg istentiszteletre megy. — Tudjátok, melyik? A farizeus templomba ment. — Majd meglátjuk, miért. Milyen Isten-képe van ennek a farizeusnak? Először nézzük a farizeust.

A farizeusnak egy olyan Isten-képe van, akinek be kell számolnia arról, hogy mit tettünk. Hiszen ezzel megy oda Istenhez. Azzal megy oda Istenhez, hogy Ő meghallgatja — és hallgassa is meg, és ha véletlenül Isten nem tudná, hogy mit tett az elmúlt héten, meg lehet, hogy egész farizeusi életében, akkor azért elmondja neki. Mint az unoka, aki a nagymamát figyelmezteti, hogy születésnapja lesz a jövő héten. Biztos, ami biztos, inkább figyelmeztetjük őt.

Isten, aki számon tartja a fűszálat, a verebecskét. Az akkori ókori világképpel szemben Jézus elmondja a Hegyi-beszédben, hogy Isten a legkisebb dolgokat is látja és tud róla – de hátha te nem tudod, hogy én milyen lelki életet élek. Elmondom, hogy dézsmát (tizedet) adok mindenből, böjtölök kétszer egy héten, erkölcsös ember vagyok, mert nem vagyok olyan, mint akik lopnak, paráznak. Nem vagyok olyan, mint ez a nyomorult vámszedő is mellettem. Ha nem tudnád, ha nem láttad volna, ha nem tartottad volna számon. (Pedig az ige erről is beszél, hogy Isten számon tartja dolgainkat, adományainkat.)

Isten Mindenható, mindenütt jelen való, mindent tudó. Ezek Isten tökéletességei. És odamegy egy ember: az Isten majd akkor fog tudni valamit, ha én elmondom neki. Ez egy Isten-kép. Figyeljük meg, hogy azt mondja ez a farizeus: én mit

adtam, mit szereztem. Tizedet adok mindenből, amit szerzek. De hogy az tőled van, az a te ajándékod, még akkor is, ha meg tudtam érte dolgozni, mert te adtad a kezem erejét, te adtad az egészségemet. — Jákób, a szerencsétlen legalább annyit tudott, hogy „amit adsz nekem, annak a tizedét visszaadom”. Aki üzletel Istennel újjászületése előtt, az tudja, hogy amit Istentől kap, annak visszaadja a tizedét. Ez pedig nem, mert azt mondja: megszereztem.

A másik: hogyan imádkozik ez a vámszedő? A vámszedő — és itt értjük meg a történetet, a példázat egyik ütőerejét, egyik lényeges dolgát. Tudniillik a farizeus egy olyan irányt képvisel, amely az ember felől megy Isten felé. Én beszámolok, Ő meghallgat, és végül igazolja: igen, úgy van. Vállon fog veregetni, és meg fog jutalmazni — így gondolkozik a farizeus.

Hogyan gondolkozik a vámszedő? Ez fontos, mert ez nekünk is eligazító. A vámszedő úgy gondolkozik, hogy minden csak Istentől jöhet énfelém. „Isten, légy irgalmas nékem, bűnösnek!” Nem, hogy én adok, én böjtölök, én megtartok valamit. Mindig: én, én, én... hanem a vámszedő azt mondja: te, légy irgalmas nékem, bűnösnek!

A Bibliának ez az egyik nagy üzenete, hogy az irány mindig Istentől az ember felé, és nem az embertől az Isten-felé. Pedig mennyi mindent tulajdonítunk mi magunknak!

Volt a gimnáziumban, ahova jártam, egy fiú, aki mindenkinek nekiszögezte a kérdést: megtértél-e? Mi is nekiszögezzük másoknak ezt, hogy megtért-e? Holott a kérdés, ha ennek példázatnak a lelki üzenetét komolyan vesszük, akkor nem az: megtértél-e, hanem az: Isten megtérített-e téged? Mert a reformátorok feltették a kérdést: meg tudunk-e térni magunktól? Azt mondták: nem. Ezért az Isten igéje azt mondja: téríts meg, Uram, és megtérünk. Téríts meg — mondja Jeremiás — és megtérünk.

Letetted-e a bűneidet? — ez is általános és nagyon jónak hangzó, mert a bűn tényleg nem maradhat nálam.

Dávid király nem arról beszél az igében, hogy letette a bűneit. Miről beszél? „Te elvetted rólam bűneim terhét.” A vég ugyanaz: bűnbocsánat, a bűnbocsánat öröme és ajándéka. Nem mindegy, hogy azt vallom, hogy ettől meg tudok szabadulni, mert le tudom tenni, vagy pedig azt mondom: Isten el tudja venni. Isten, légy irgalmas nékem, bűnösnek!

Miért mondja ezt az ötszavas imádságot a vámszedő? Nem azért, mert le tudja tenni a bűneit, hanem azért, mert Isten irgalma veheti el tőle. Soha nem az, hogy az embertől az Istenig vezet az út, hanem mindig Istentől az emberig vezet az út. Mindig Ő a kiindulópont, Ő az alfa és az omega, a kezdet és a vég. Az első és az utolsó. Nem tudom magamat megszabadítani. Nem tudom a rossz szokásaimat elhagyni. — Isten, légy irgalmas nékem, bűnösnek! Ez van ebben az ötszavas imádságban.

Miért áll meg távol? Mert tudja, hogy nem ő közelít Istenhez, hanem Isten közelített hozzá. Jézus Krisztus hogy kezdte igehirdetését, amikor eljött a földre? „Elközelített az Isten országa...” Nem azt mondja: jaj, emberek, most ti közel jöttek Isten országához, milyen jó. Hanem azt mondja: hozzátok jött közel Isten országa. — Ez nem mindegy.

Azon nem múlik, hogy közelebb megyek Istenhez. Elég, ha távol megállok. Csak azt kell éreznem, hogy Jézus Krisztusban az Isten jött közel hozzám.

Éppen ezért a nagy különbség abban van, hogy a farizeus egy olyan Istenhez imádkozik, akit magának elképzeli, akinek ő ad, de a vámszedő olyan Istenhez könyörög, aki nemcsak meghallgatja őt, hanem cselekszik. A farizeus annyit akar, hogy Isten hallgassa meg. Elkezd beszélni magáról. A vámszedő meg azt mondja: olyan Istenhez akar imádkozni, aki belenyúl az életébe, aki cselekszik az életében. Ez van benne: Isten, légy irgalmas nékem, bűnösnek! Aki cselekszik.

Jézus Krisztus azt mondja: az én Atyám mindez ideig munkálkodik. Mi ez a „munka”? Többek között ez is, hogy irgalmasságot és kegyelmességet gyakorol. — Tele van vele a Szentírás. Dicsérjétek az Urat, mert örökkévaló az Ő kegyelme. Mert kegyelmes az Úr. Mert könyörülő, hosszútűrő. Isten, légy irgalmas nekem, bűnösnek! Nem az én imádságomon múlik a bűnbánat vagy bűnbocsánat, hanem Isten irgalmán.

Miért szép még ez az ötszavas imádság? Azért, mert ebben a következő gondolat az, hogy ő tudja, hogy Isten irgalmas lehet, de ez nem jár automatikusan. Mondta valaki, hogy Istennek az a kötelessége, hogy megbocsásson. Neki nem kötelessége! Ő azt mondta: könyörülök, akin könyörülök, és irgalmazok, akinek irgalmazok. Ebben benne van a hit, benne van a bizalom. Tehát te irgalmas lehetsz, te megbocsáthatod. Mi van abban, hogy Istent szólítja meg? Az, hogy csak Isten lehet irgalmas.

Ha valaki rab, aki x évet kapott börtönbüntetést, amnesztiát akar kérni. Mit gondoltok: nekem ír, nektek ír, vagy kinek ír? Hát a köztársasági elnöknek, nem? Mert csak az adhat neki kegyelmet. Nem írhatom, hogy engedjék ki holnap, mert én elengedem a büntetését. Csak egy valakinek írhat. Ha ez Amerikában történik, akkor az Egyesült Államok elnökének kell írni. És amikor odaáll ez a vámszedő az Isten elé, akkor azt mondja: Isten, légy irgalmas nékem, bűnösnek! Azért, mert csak te tudsz egyedül irgalmas lenni.

Itt nem arról van szó, hogy én hozok valamit, teszek valamit. Tömegek így gondolják. De ha így gondolják a tömegek, az tényleg ópium a népnek. Arra nyugodtan mondhatjuk: ópium. Kicsit ellazítja, kicsit elbódítja, hogy ő eleget tett a rendtartásoknak, az előírásoknak, a szokásoknak...

Elmondja az ige, hogy sokakban van Isten iránti buzgóság. De az előbb mit is énekeltünk? „Buzgóságom égne bár, folyna könnyem, mint az ár, elégtételt az nem ad, csak te válthatsz meg magad.” — Milyen biblikus ének! Megvallja benne az énekíró, hogy ez az irgalom, ez a kegyelem, ez a feloldozás, ez a bocsánat, ez a szabadítás csak Istentől jön. „Nevezd annak nevét Jézusnak, mert Ő szabadítja meg népét annak bűneiből.”

Nem érdekes, hogy kik azok, akik szent életet éltek. Teljesen mindegy. Nem érdekes, hogy kiknek milyen Isten-képük van. Csak Jézus az, aki segíthet. Üdvöt nem ad más, csakis Ő. „Ezért bízd magad a kegyelemre, mely gazdagon árad feléd. Váltságát tedd a magadévá, hidd, ez számodra is elég.”

Ez a vámszedő ezt hiszi, mert ehhez hit kell. Mert hit nélkül az ember ezt nem tudja kimondani, hogy Isten, légy irgalmas nékem, bűnösnek. A hit kell ahhoz, hogy ismerjük azt az Istent, aki nekünk irgalmazhat, aki rajtunk könyörülhet. Aki

egyedül kész és képes arra. Ez megint nagyon gazdag tanítása az igének, hogy kész és képes arra. Mert hiába lenne kész, ha nem lenne képes, és hiába lenne képes, ha nem lenne kész.

A 461. énekünkben az énekíró megfogalmazza: „Te tudsz, s akarsz segíteni, hát segíts bajomon!” Mert tudsz és akarsz is, mert ez a kettő kell a segítséghez, ez a kettő kell a szabadításhoz. És ez a hit, amely ezt elveszi, megragadja: Isten, légy irgalmas nékem, bűnösnek! Mert meg vagyok győződve, hogy te tudsz, és te akarsz segíteni. Te kész vagy rá és képes vagy rá. — De nem jön automatikusan, mert te Mindenható vagy, mert te szuverén Isten vagy. És ha engem el akarsz taposni, eltaposol, ha fel akarsz emelni, felemelsz. Mert a te döntéseden múlik minden, Uram. De én kérem azt, hogy könyörülj rajtam a te kegyelmességed szerint.

Ő olyan Istenhez könyörög, aki irgalmas lehet és irgalmas akar lenni.

Az egyik magáról beszél, a vámszedő látni akarja a kegyelmes Istent. A farizeus meg láttatni akarja saját magát. A farizeusoknak ez volt az egyik téveszméjük, hogy magukat akarták láttatni. Kiálltak az utcasarokra, megnagyobbították imaszíjaikat, hogy lássák... Ők magukat akarták láttatni. A vámszedő mit és kit akart látni? Azt az Istent, aki irgalmas. Isten, légy irgalmas nékem, bűnösnek. Az egyik, a farizeus, tökéletessége tudatában van, a másik elesettsége tudatában vár Isten kegyelmére.

Végül a negyedik pontban szeretnék arról beszélni, hogy abban is van különbség, hogy mihez mérik magukat, mihez hasonlítják magukat? Ebben az ötszavas imádságban ez is benne van. Tudniillik a farizeus kinyilvánítja, hogy kihez méri magát: a másik emberhez. Köszönöm, hogy nem vagyok olyan, mint a többi emberek: ragadozók, paráznák, meg mint ez a vámszedő.

Ha a másik emberhez hasonlítjuk magukat, aki merényletet vitt véghez, aki lövöldözött valahol, ahhoz képest mi még hagyján, mert mi ilyet nem csináltunk. De ebben az ötszavas imádságban, hogy Isten légy irgalmas nékem, bűnösnek, az is benne van, hogy a vámszedő mihez, kihez hasonlította magát. Tudniillik ki tudjuk belőle következtetni, hogy ez a vámszedő az Isten igazságához mérte magát. Mert az, hogy ha valaki látja, hogy ő bűnös, csak úgy lehetséges, hogy az Isten igazságához méri magát.

Nem tudom, értjük-e ezt a bibliai tételt, de ez nagyon fontos tétel. Annyira fontos, hogy a reformátorok a hitvallás harmadik kérdésévé tették. Nem tudom, emlékeztek-e rá, hogy hogyan szól a Káténk harmadik kérdése? Tudniillik a harmadik kérdés úgy hangzik: Honnan ismered meg a te nyomorúságodat? (Mert az ember olyan nyomorult, hogy még azt sem tudja, hogy nyomorult. Azt meg kell ismerni.) De honnan ismerem meg? Úgy, hogy megnézem a többi embert? Oda hasonlítom magam hozzá?

A reformátorok annakidején (450 éve) azt a választ adták: az ember a nyomorúságát Isten törvényéből ismeri meg. Miért? Mert ahhoz képest és ahhoz mérten derül ki, hogy bűnös vagyok. Isten elmondta, hogy mit kíván. Csak gondoljunk a Tízparancsolatra. Isten elmondta, mit kíván. Ahhoz odateszem az életemet, odateszem a cselekedeteimet, odateszem a gondolataimat, odateszem az életvitelemet, a mentalitásomat, a hétköznapijaimat, és akkor kiderül: bűnös vagyok. Ez máshogy nem derül ki.

Így van ez a mindennapi életünkben. Megvan, hogy mi a normál érték. Gondoljunk egy laborvizsgálatra. Megvan, hogy mi a normál érték, az enyém milyen, az majd ahhoz képest derül ki, hogy jó vagy rossz. Isten mértéke a mérce: az a szentség, az az igazság, az a tisztaság, amely makulátlan.

Dávid mihez hasonlította a bűnös életét? A zsoltár szerint a hóhoz: „Mossál meg engem, és fehérebb leszek a hónál.” Lehet, hogy rajtunk fehér ing van, de ha a hó mellé odatesszük, kiderül, hogy az egy kicsit szürkés. Van egy minta, van egy mérce, ahhoz kell viszonyítani.

Mit tudott ez a vámszedő? Tudta, hogy ő bűnös. Honnan tudta, hogy ő bűnös? Onnan, hogy ő nem a törvény betűjéhez mérte magát, mint a farizeus, hanem a törvény lelkeségéhez, belső tartalmához. Jézus erről beszél a Hegyi beszédben: Megmondatott, de én azt mondom nektek... Jézus nem arról beszélt, hogy mi van megírva, hanem arról, hogyan kell értelmezni. Ha az ember azt nézi, hogy hogyan kell értelmezni, akkor kiderül, hogy még rosszabb a helyzet. Most már nagyon rossz a helyzet.

Ezt akarja Isten, hogy juss el oda, mindenki, aki magát önigaznak tartja, mindenki, aki magát vallásos buzgónak tartja, mindenki, aki úgy akar hozni valamit, hogy az érdem, az mérje oda magát a törvény belső lelkeségéhez. És úgy, ahogy az egyik énekünkben (424) írta az énekíró: Lelkem bennem jaj, elrémül. Ezt mondja ez a vámszedő: Uram, én majd' elájulok, mert egy ilyen veszendő bűnös vagyok. Halált, kárhozatot érdemlek. De odaállok eléd és azt mondom: Isten, légy irgalmas nékem, bűnösnek. Mert irgalmas lehetsz, mert tőled ez kitelik, mert te magad vagy a szeretet.

Még egy dolgot el kell mondjak: ez a vámszedő, amikor azt mondja, hogy Isten, légy irgalmas nékem, bűnösnek, akkor tulajdonképpen miről is kellett tudnia ennek a vámszedőnek? Meg vagyok győződve, hogy Jézus Krisztusról kellett tudnia. Ha valaki ezt imádkozza: Isten, légy irgalmas nékem, bűnösnek, akkor annak tudnia kellett akkor is, és tudnia kell ma is. Hiába telt el 2000 esztendő, ma is ugyanazt kell tudni: Isten ahhoz, hogy irgalmat gyakoroljon, az csak Jézus Krisztusért lehetséges. Azért, mert az Isten a bűnöshöz csak úgy lehet irgalmas, hogy a bűnt számon kéri, de az Ő irgalmassága azt jelenti, hogy nem nekem kell fizetni érte, hanem Valaki érte megfizetett. A Biblia azt mondja, hogy Isten nem engedi csak úgy el bűnt, hogy vegyük úgy, hogy nem történt semmi. Isten igazsága elégtételt kíván. A bűnért fizetni kell. Ezt nevezi a Biblia mérhetetlen, törleszthetetlen, kifizethetetlen adósságnak.

Isten hogy lehet irgalmas? Úgy, hogy az Ő Fiához irgalmatlan lett. Ott nagy-pénteken, a Golgota keresztyén az Ő egyszülött Fiához irgalmatlan lett, Őreá vetette bűneinket, és ezért Őerte és Őmiatta és Őáltala, mert Őt tette Isten nekünk váltságul, ezért hozzám irgalmas lehet. — Ezt kell tudnia ahhoz, hogy valaki ezt elmondja. Tehát Jézus Krisztusról kell tudnia.

Itt ez a példázat kilép a keretei közül. Nem vámszedő van itt csupán már, és nem farizeus van itt, és nem ember van itt, hanem az Úr Jézus áll a középén. A töviskoronás Király, az átszegzett kezű Megváltó. Benne szemlélheted azt, hogy Isten milyen irgalmatlan volt az Egyszülöttjéhez azért, hogy az Övéihez irgalmas legyen. Ezért megy el „megigazulva”.

ÖTSZAVAS MÁDSÁG

Éppen ezért végül tegyük fel a kérdést: Honnan tudhatom, hogy Isten nekem irgalmazott? A példázatban tudjuk, hogy a vámszedőről ezt mondja Jézus: „ez megigazulva ment alá”. De én honnan tudhatom azt, hogy bűneim és hitványságom ellenére Isten irgalmas? Innen. Nézzetek középre, az úrasztalára, a borra és kenyérré. Innen tudom, hogy Isten irgalmas. Ezt jelenti az úrvacsora. Ezért adta Isten az Ő népének az úrvacsorát, hogy újból és újból bizonyos légy benne, hogy Jézus Krisztusért a hit által megragadott üdvösség a tied. A Jézus Krisztusban megragadott bűnbocsánat örökre a tied, és ez olyan bizonyos, mint ahogy bizonyosan látom, hogy a kenyér megtöretik, mint amilyen bizonyosan a számba veszem, és felemelem a kelyhet. Ilyen bizonyos az, hogy Isten elvette rólam bűneim terhét, megbocsátott nekem az én Istenem, és irgalmas volt hozzám. Mert Isten irgalma azt jelenti, hogy megengedi, hogy a bűnért más tegyen eleget. Megengedi, hogy a bűnért ne az tegyen eleget, aki elkövette, mert ez lenne az Ő igazsága. Az Ő irgalma azt jelenti: megengedte, hogy más tegyen eleget a bűnért. Ezért lehet irgalmas.

Ha a vámszedő azt mondja: „Isten, légy irgalmas nékem, bűnösnek”, ez mind benne van. Egy ötszavas imádságban mennyi minden benne van! Isten irgalmas lehet hozzám azért, mert Fiában megbüntette a bűnt, ezért az én adóslevelem oda van szegezve a keresztfára, és boldogan énekelhetem azt, amit majd befejezésül éneklünk: „Véredbe rejtve én tiszta s igaz vagyok”. Én, a nyomorult, én, a bűnös, én, a vétkes, én, a tisztátalan, Jézus Krisztusban igazzá vagyok nyilvánítva.

Énekeljük a 231,1 dicséretet. Mi is elmondhatjuk az énekben azt, amit a vámszedő elmondott.

Uram, a te igéd nekem
A sötétben szövétnekem;
Mind igazak és ámenek,
Amik szádból kijöttek,
Azért amit nem látok szemmel,
Béveszem szavadra hitemmel.

Imádkozzunk!

Köszönjük igédet, Urunk, és kérünk, ajándékozz meg ilyen lelkülettel bennünket. Olyan lelkülettel, amely előtted ilyen hitben tud megállni, ilyen összetöretetésben, ilyen alázatosságban és alázatban, ilyen szemlesütve való távoli megállásban, tudván azt, hogy szemeid mindent láttak és mindent tudnak, és te közel jöttél hozzánk a megváltás csodájában, a golgotai kereszt erejében, Jézus Krisztus vérében.

Hadd áldjunk téged, mert irgalmas vagy, könyörülő vagy, és elengeded néped maradékának vétkeit.

Ámen.